

3.9.2 Yhdyskuntarakentaminen

Toiminta-ajatus: Yhdyskuntarakentamisella huolehditaan viihtyisän, turvallisen ja eri käyttäjäryhmiä palvelevan asumisen, vapaa-ajan ja elinkeinotoiminnan edellytysten täyttymisestä toteuttamalla yhdyskuntasuunnittelun pohjalta asetettuja tavoitteita. Yhdyskuntarakentamisella edistetään virikkeellistä ympäristöä, kuntalaisten hyvinvointia ja liikkumista tukevia rakenteita.

Tehtävät: Vastuualueen merkittävimmät tehtäväkokonaisuudet ovat:

- katujen rakentaminen ja kunnossapito
- yleisten alueiden rakentaminen ja kunnossapito
- satamien rakentaminen ja kunnossapito
- liikunta- ja ulkoilualueiden rakentaminen ja kunnossapito
- moottorikelkkareittien rakentaminen ja kunnossapito
- virkistysreittien rakentaminen ja kunnossapito
- maa- ja metsätilojen hoito
- vesistötulvan ja hulevesitulvan varautumisesta huolehtiminen ja seuranta
- hylättyjen ajoneuvojen siirtämiset.

Ulk. ja Sis. (1 000 €)	TP2024	TA2025	TAM2025	MTA2025	TP2025	Tot. %	Poik. €
Toimintatuotot	75	113		113	86	76,3 %	- 27
Toimintakulut	- 2 337	- 2 079	- 114	- 2 193	- 2 399	109,4 %	- 206
Toimintakate	- 2 262	- 1 966	- 114	- 2 080	- 2 313	111,2 %	- 233

Suoritteet ja tunnusluvut	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025	Poikkeama	Poik. %
Kaavateiden pituus (km)	108	108	109	109	1	0,92%
Venepaikkojen lukumäärä	469	469	456	456	- 13	-2,77%
Kunnossapidon piirissä olevien virkistysreittien pituus (km)	20	20	20	20	0	0,00%
Moottorikelkkareittien pituus (km)	174	174	174	174	0	0,00%
Moottorikelkkaurien pituus (km)	134	134	134	134	0	0,00%
Työllistettyjen lukumäärä	7	7	4	0	- 7	-100,00%
Henkilötyövuodet	4,24	5	6	9	4	80,00%

Toimintakatsaus 1–12/2025:

Yhdyskuntarakentamisen kulut koostuvat yleisten alueiden, katujen, leikkipuistojen, puistojen, virkistysreittien ja kylien ulkoliikuntapaikkojen, kelkkareittien ja satamien ylläpidosta kuten aurauspalveluista ja katu-, ja ulkovalohuollosta ja ylläpitokustannuksista. Omana työnä toteutetaan henkilövoimin hoidettavat ylläpitotyöt, jotka ovat toteutettavissa pääasiassa moottorikelkka, mönkijä ja vene avusteisesti. Merkittävänä tehtäväalueen ostopalveluna toteutetaan kaavateiden talvikunnossapito ja muu kesäaikainen konetyö sekä katujen, latujen ja muiden alueiden valaistuksen huolto, korjaus- ja vaihto. Yhdyskuntarakentamisen ja kunnossapidon henkilöstö oli yhteensä 13, loppuvuodesta palkattiin myös määräaikaisena 1 kunnossapitoon. Toimella oli 1 työnjohtajajarjoittelija kesäaikana. TE-uudistuksen työllistettävien arvokas aputyövoima jäi kokonaan hyödyntämättä. Vajetta täytettiin avaamalla ja täyttämällä kunnossapitoon Ivaloon että Inariin uudet (yhteensä 2) toimet.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Vuoden 2025 hankkeita ja toiminnan kuvausta:

- Toteutettiin kunnossapidon henkilöstön kehittämishanke työhyvinvointiin liittyen
- Laadittiin osallistava kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma "Inari liikuttaa luonnostaan" tulevien investointien ja hankkeistuksen pohjaksi. Edistämishjelmalle saatiin Traficomien rahoitus ja toteutuksesta vastasi kilpailutuksen kautta valittu WSP Finland Oy.
- Sisällytettiin estettömyyden parannustoimet em. edistämishjelmaan
- Hankittiin Ivalojoen kevyenliikenteen siltaa koskeva päätösten vaikutusten ennakoarvointi
- Laadittiin liikennehierarkiaselvitys Saariselän Länsipuolelle ja valtatie 4:lle asemakaavoituksen tueksi yhteistyössä ELY:n kanssa
- Määritettiin Inergian ja kunnan merkittävimmät investoinnit vuosille 2026-2030
- Pidettiin tulvavarjoitus, ELY:n ja Pelastuslaitoksen yhteistyönä
- Käytettiin uusissa ja uusituissa kylteissä kaikkia saamenkieliä
- Toteutettiin kunnan leikkipuistoja, virkistysreittejä ja puistoja koskeva käyttäjien tyytyväisyys- ja kehittämiskysely
- Päivitettiin torisääntö ja torihinnasto
- Toteutettiin osallistavan budjetoinnin kohteena Inarin Kiianpuiston leikkipaikan viihtyisyyden kohennusta
- Siistittiin risukkojen ja haittapuiden poistoina Ivalon ja Inarin keskustoissa kadunvarsia ja puistoja
- Toteutettiin ensilumen latu Saariselälle
- Tuettiin kylälätkujen ylläpitoa ja kyläyhdistysten kesäkukien hankintaa
- Kilpailutettiin talvikunnossapito kausille 2025-2028
- Siirrettiin yleisten alueiden lupahakemukset sähköiseen lupapiste.fi -palveluun.

Vuonna 2025 tekninen toimi toimeenpani teknisen lautakunnan investointeja:

- Ivalossa toteutettiin Neitamontien alku, Saarineitamontien kevyen liikenteen väylä
- Rakennetettiin Sairaalanlantiellä uutta tulvapengertä
- Asfointeja: Inarissa Juutuanvaaran tien jatko, Louepolku, Louetie ja Ivalossa Vasantie, Porontie, Saarineitamontien kevyenliikenteenväylä
- Valaistusta päivitettiin
- Inarin sataman avattiin lisää laituri- ja vierasvenepaikkoja
- Nelliminsataman vesilain mukaista lupaa haettiin ja saatiin
- Inarin urheilukentälle toteutettiin parannustöitä, mm. parkkialuetta
- Jänkkävaaran latuvalaistuksen uusimista ja lisävalaistus 5 km lenkille
- Ivalon urheilukentän käyttäjille wc
- Näätämöön julkinen wc
- Veskoniemeen hankittiin uusia laitureita
- Tienvarsi kyltit 150-juhlavuodelle hankittiin

sekä toimeenpantiin Saariselän kehittämisrahaston infran investointeja:

- Raitopolun saneeraus yhteistyössä Inergian kanssa
- Kiveliöntien kevyenliikenteen väylä toteutettiin osana Maaseuturahaston osarahoittamaa EAKR-hanketta "Saariselän matkailukeskuksen elinvoimaa tukevat investoinnit"

Kunnan kehittämis- ja yhteistyö hankkeiden osalta tekninen toimi oli toimeenpanevana

- Saariselän reitistöjen ylläpidossa (kilpailutus, hankinta, sopimusseuranta)
- Kirakan hankesuunnittelussa haettiin valtion NOUSU -ohjelmasta rahoitusta. Vuonna 2025 kilpailutettiin vesilainmukaista lupahakemusta varten toteutettavuus- ja kustannusperusteiset selvitykset Kirakkakönkään vaellusyhteyden palauttamiseksi kahdelle vaihtoehtoiselle voimalaitoksen purkuajataulun mukaan määräytyvälle toteutustavalle. Syksyllä 2025 pidettiin alkuvaiheen yleisötilaisuus. Suunnitelmat toteutusvaihtoehdoille valmistuvat 2026.

Inarin kunta
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Tulot 86 000 € syntyvät pääasiassa satamavuokrista. Muita tuloja toripaikoista, alueiden käyttömaksuista. Tulot jäivät 27 000 € alle arvion.

Toiminnan järjestämisen kustannukset -2 399 000 € ylittivät arvion muun muassa ylläpidon korjaustarpeiden vuoksi. Käyttöikänsä päässä olevaa valaistusta korjattiin paljon.

Toimintakate -2 313 000 €.

Tavoitteet:

Luonto – Luonnon kestävä käyttö

Toiminnallinen tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Ilmastomuutokseen vastaaminen	Sopeudutaan ja varaudutaan ilmastomuutokseen paikallisesti mahdollisuuksien mukaan (tulva, lumi- ja vesisateet, kova pakkanen). Varautumissuunnitelmassa huomioitu sään ääri-ilmiöt	Kyllä / Ei	Vuonna 2025 pidetty laaja tulvaharjoitus Ivalojoen tulvatyöryhmän toimesta. Kyllä.
Ohjatut ja merkityt reitistöt	Huomioidaan luontomatkailukohteissa niin paikalliset tarpeet ja tavat kuin matkailijat säilyttäen koskemattonta luontoa ja keskittäen reitistöjä - moottorikelkkaurien reittitoimitus käynnistetään Saariselkä - Ivalo välille	Kyllä / Ei	Saariselkä - Ivalo välin kelkkareittilinjaus reittitoimitusta varten on määritetty siirtämällä linjaa pois metsäautoteiltä useita kilometrejä. Kyllä.

Elinvoima – Elinkeinojen monipuolistaminen ja ympärivuotisuuden lisääminen

Toiminnallinen tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Investointien edistäminen	Yhteisen tahtotilan määrittely tavoitelluille investoinneille - laaditaan kunnan ja Inergia konsernin suunnitelma (investointiohjelma) yhteisille infrahankkeille 2026-2031	Kyllä / Ei	Suunnitelma laadittu tulevien investointien pohjaksi. Kyllä.